

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24CoP/28/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2116211585
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 08. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Magdaléna Krajčovičová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2016:2116211585.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Magdaléna Krajčovičová a sudkyň: JUDr. Andrea Dudášová a JUDr. Bibiána Ťažiarová, v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: M. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany, pracovisko Hlohovec, so sídlom Jarmočná 3, Hlohovec, dieťa rodičov - matka: D. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. D. XXX, zastúpená spoločnosťou: Advokátska kancelária TIMAR & partners, s.r.o., so sídlom Štúrova 4, Šaľa, IČO: 36 866 296 a otec: A. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q. XX, zastúpený splnomocnencom: Advokátska kancelária FARDOUS PARTNERS s.r.o., IČO: 47 241 543, so sídlom Hlavná 6, Šaľa, v konaní o návrhu matky o zvýšenie výživného, o návrhu otca o zníženie výživného, o zmenu zastupovania a správy majetku maloletej a o zmenu styku, o nariadenom predbežnom opatrení, na odvolanie otca proti uzneseniu Okresného súdu Trnava, č.k. 10P/45/2016-29 zo dňa 31. mája 2016, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd na návrh otca nariadil predbežné opatrenie, v zmysle ktorého otec je oprávnený stykať sa s maloletou každý párný kalendárny týždeň v roku v sobotu od 13.00 hod. do 18.00 hod. do právoplatného skončenia konania vo veci samej. Otec si maloletú v určenom čase prevezme a po ukončení styku opäť odovzdá v mieste bydliska matky. Matka je povinná maloletú na styk s otcom riadne pripraviť a v určenom čase v mieste svojho bydliska otcovi odovzdať.

2. Rozhodnutie odôvodnil právne aplikáciou ust. § 102 ods. 1 a 2 OSP. Vecne argumentoval tým, že z vykonaného dokazovania vyplýva, že počas manželstva rodičov sa narodila dňa XX.XX.XXXX maloletá. Manželstvo rodičov bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Galanta č.k. 16C/43/2009-27 zo dňa 10.06.2009 a zároveň súd schválil rodičovskú dohodu o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej na čas po rozvode tak, že maloletá sa zveruje do osobnej starostlivosti matky, ktorá ju bude zároveň zastupovať a spravovať jej majetok a otec sa zaväzuje prispievať na jej výživu sumou 200,- Eur mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky. Ďalej bolo rozhodnuté, že súd upravuje styk otca s maloletou tak, že tento zostáva bez obmedzenia. V prejednávanej veci sa matka domáha zvýšenia výživného otca pre maloletú, otec sa domáha zníženia jeho výživného pre maloletú, zmeny zastupovania a správy a majetku maloletej a úpravy jeho styku s maloletou. Na základe výsledkov dokazovania dospel súd k záveru, že bola v prejednávanej veci osvedčená osobitne naliehavá potreba predbežnej úpravy styku otca s maloletou. Rodičia žijú oddelene a podľa tvrdenia otca, matka mu bráni v styku s maloletou, styk s maloletou nie je možné realizovať na základe dohody rodičov a matka odmieta maloletú otcovi odovzdať, keď v rozsudku o rozvode manželstva rodičov bolo rozhodnuté, že styk otca s maloletou zostáva bez obmedzenia. Práve z tohto dôvodu otec žiada o úpravu styku s maloletou cestou súdu. Medzi rodičmi panuje aj nezhoda o aktuálnej výške výživného otca pre maloletú, nakoľko matka žiada o zvýšenie výživného a otec žiada o zníženie výživného. V záujme maloletej, jej zdravého fyzického a psychického vývoja, je nepochybne zabezpečiť možnosť stretávať sa s jej otcom, naďalej rozvíjať a

prehlbovať jej vzťahy s otcom, napriek tomu, že rodičia žijú dlhšiu dobu oddelene. Samotné zistenie, že matka bráni otcovi v styku s maloletou, osvedčuje potrebu dočasnej úpravy pomerov vzhľadom na vek maloletej a vzhľadom na skutočnosť, že otec má záujem stretávať sa s maloletou, podieľať sa osobne na jej výchove a zabezpečovať starostlivosť o ňu aspoň v rámci realizácie úpravy styku. Tým je daná nepochybne dôvodnosť riešenia situácie nariadením predbežného opatrenia. Vzhľadom k uvedeným skutočnostiam súd rozhodol predbežným opatrením o úprave styku otca s maloletou. V návrhu na nariadenie predbežného opatrenia však otec neuviedol, odkedy mu matka bráni v styku s maloletou, ako často a v akom rozsahu sa doposiaľ s maloletou stretával, kde a akým spôsobom prebiehal styk otca s maloletou, či s maloletou trávil počas styku i dlhší čas v rozsahu niekoľko dní. Z návrhu na nariadenie predbežného opatrenia tak nebolo zistiteľné, či sa otec s maloletou po rozvode manželstva rodičov pravidelne stretával až do obdobia, kedy mu matka mala začať brániť v styku s maloletou, resp. či je maloletá na prítomnosť otca zvyknutá, či trávila aspoň určitý čas v domácnosti otca a či je jej domáce prostredie u otca známe. Vzhľadom na absenciu týchto skutočností v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia nebolo tak možné vyhovieť návrhu na nariadenie predbežného opatrenia v celom rozsahu a upraviť styk otca s maloletou predbežným opatrením po dobu troch dní. Nakoľko ide o predbežné opatrenie, súd upravil styk otca s maloletou len v nevyhnutnej miere a nie v rozsahu, ako to žiadal otec. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov rozhodol súd tak, že otec je oprávnený stykať sa s maloletou každý párny kalendárny týždeň v roku v sobotu od 13.00 hod. do 18.00 hod. do právoplatného skončenia konania vo veci samej, nakoľko vec neznesie odklad a konečné rozhodnutie by nemuselo zabezpečiť ochranu práv maloletej na požadovanej úrovni, keď dočasnú úpravu styku otca s maloletou do právoplatného skončenia veci považoval súd v súlade so záujmami maloletej.

3. Ďalej bolo potrebné vymedziť aj povinnosti oboch rodičov pri výkone práva styku a to tak, že otec si maloletú v určenom čase prevezme a po ukončení styku opäť odovzdá v mieste bydliska matky a matka je povinná maloletú na styk s otcom riadne pripraviť. Otec je ten, kto má počas výkonu práva styku mať maloletú u seba, čomu na druhej strane musí zodpovedať i ustanovenie povinnosti otca v určenom čase maloletú si prevziať a následne odovzdať matke. Za miesto odovzdania a prevzatia maloletej jedným i druhým rodičom určil súd miesto bydliska matky vychádzajúc z doterajšieho návyku maloletej práve na takéto prostredie. Je predovšetkým na matke, aby v tomto prípade starostlivo pripravila maloletú na stretnutie s otcom a vysvetlila jej situáciu v rodine. Matka je povinná vytvárať vhodné podmienky k tomu, aby sa styk maloletej s otcom uskutočňoval čo najpriaznivejšie, je povinná maloletú k styku riadne pripraviť, a to aj psychicky, tak i materiálne, napr. vhodným oblečením. Rodičia sú povinní rešpektovať vymedzený rozsah podmienok styku, porušenie týchto podmienok bude možné kvalifikovať ako neplnenie súdneho rozhodnutia. Naďalej však majú rodičia zachované právo vzájomnej dohody o styku. O konečnej úprave styku otca s maloletou bude môcť súd rozhodnúť až po vykonaní dokazovania rozhodnutím vo veci samej.

4. Proti tomuto uzneseniu v celom jeho rozsahu podal odvolanie prostredníctvom svojho právneho zástupcu otec maloletej, zdôrazňujúc, že návrhom sa domáhal úpravy styku s maloletou po rozvode manželstva, keďže tento zostal súdom neupravený a matka dieťaťu mu bráni v širšom styku, pričom doterajší otcovi umožnený styk mu neumožňuje s dieťaťom podnikáť dlhšie výlety a tráviť s ním viacej času. Zdôraznil, že právo otca starať sa o maloletú je vo svojej kvalite i rozsahu rovnaké ako právo matky a nie je preto dôvod ho najmä za situácie, kedy nie je rozhodnuté o právach a povinnostiach rodičov dieťaťa rozsudkom obmedzovať ho spôsobom, ktorý považuje matka za vyhovujúce. Dohovor o právach dieťaťa zakotvuje právo dieťaťa na obidvoch rodičov. Otec má právo sa o svoje dieťaťa starať rovnako ako matka. Napadnutým uznesením, v ktorom je obsiahnuté predbežné opatrenie sa súd dôsledne nezaoberal dôvodom nevyhnutnej úpravy práv a povinností k maloletej M.. Styk otca s maloletou prebiehal po rozvode manželstva v roku 2009 bezproblémovo v rozsahu každý druhý víkend s prespávaním u otca. V roku 2013 sa otec zoznámil so svojou partnerkou a prvé mesiace boli vzťahy medzi otcom a maloletou na vynikajúcej úrovni. Maloletá sa tešila na pobyty u otca a na spoločné programy. V auguste 2013 došlo k zmene správania sa zo strany maloletej, ktorá bola značne ovplyvnená matkou, ktorá jej bránila v styku s otcom, nakoľko maloletá neustále ospevovala otca a jeho partnerku. Napriek tomu sa styk otca s maloletou realizoval znovu v rozsahu každý druhý víkend s prespávaním u otca. Po značnom časovom odstupe bol otec informovaný matkou, že maloletá navštevuje psychológa z dôvodu následkov po rozvode a bol pozvaný na účasť na sedení. Túto zo začiatku viackrát odmietal s odôvodnením, že ide o neobjektívny prístup psychologicky, nakoľko tieto sedenia prebiehali niekoľko rokov bez vedomia otca. Napriek tomu sa otec vyjadril k psychologickému sedeniu pozitívne, avšak navrhoval sedeniu nezaujatého psychológa, ktorý bol matkou zamietnutý. Pre

zlepšenie podmienok kontaktu s maloletou sa otec rozhodol v roku 2014 zrekonštruovať byt v Q. za účelom vytvorenia čo najlepších podmienok pre styk s maloletou. Zároveň i za cenu zníženia platových podmienok zmenil otec zamestnanie v okrese Galanta, pričom prioritou zmeny zamestnania bol častejší kontakt otca s maloletou. Otec v tomto období zvažoval podanie návrhu na striedavú starostlivosť. V roku 2015 sa matka s maloletou odsťahovali za partnerom do rodinného domu v F. D. bez informovania otca a bez ohľadu na skutočnosť, že otec hradil v mieste predchádzajúceho bydliska maloletej TV pripojenie Satro. Matka neberúc do úvahy výpovednú lehotu odstúpenia od zmluvy potvrdila vlastne nezáujem, neochotu a bezohľadnosť voči otcovi. Vzhľadom na odsťahovanie sa maloletej otec upustil od podania návrhu na striedavú starostlivosť. Začiatkom roka 2016 sa znovu opakuje zmena správania zo strany maloletej, opäť sa prejavuje vplyv matky na zrušenie citovej väzby maloletej s otcom. Matka zdôvodňuje nezáujem maloletej strachom z otca. Komunikácia maloletej s otcom nenasvedčuje strachu alebo obave z otca. Komunikácia je veselá, plná emotikonov. Na základe týchto skutočností navrhol preto, aby odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa zmenil tak, že otec je oprávnený sa s maloletou M. stretávať každý párny týždeň od piatka do nedele tak, že otec prevezme maloletú v mieste bydliska matky v piatok o 18.00 hod. a otec odovzdá matke maloletú v mieste bydliska matky v nedeľu o 18.00 hod. Matka sa zaväzuje maloletú riadne pripravenú v určenom čase a na určenom mieste odovzdať otcovi a v určenom čase a na určenom mieste maloletú od otca prevziať. Predbežné opatrenie bude trvať do právoplatného rozhodnutia súdu vo veci samej o úprave práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu.

5. K doručenému odvolaniu podala písomné vyjadrenie matka prostredníctvom svojho právneho zástupcu a navrhla, aby odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil. Odvolanie otca považuje za nedôvodné a súčasne aj návrh na začatie konania je podaný bez právneho dôvodu, keď z návrhu na nariadenie predbežného opatrenia nevyplýva žiadna obava alebo reálna obava, ktorá nastala alebo by mala nastať vo vzťahu k maloletému dieťaťu a ani nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy, ktoré by preukazovali dôvodnosť podaného návrhu. Návrh bol podaný bez akéhokoľvek odôvodnenia a potreby dočasnej úpravy styku s maloletou a z jeho obsahu vyplýva len tvrdenie otca, že komunikácia medzi rodičmi je nemožná a že údaje odporkyňa ako matka sa snaží prehlbovať citovú vzdialenosť medzi otcom a dcérou a ich odcudzenie sa. Tieto tvrdenia však nie sú pravdivé a nie sú ani dôvodom na nariadenie predbežného opatrenia. Po doručení jej predbežného opatrenia a vysvetlení jeho výroku maloletému dieťaťu, toto vyjadrilo názor, že sa bude s otcom stretávať v súdom určenom termíne každú párnú sobotu od 13.00 hod. do 18.00 hod. Pokiaľ ide o odvolanie otca toto matka považuje za nedôvodné, keď v ňom ani netvrdil, ani nepreukázal kedy, kde a ako malo dôjsť ku konaniu matky, ktorá by mu mala brániť vo výkone styku s maloletým dieťaťom. Pokiaľ ide o skutočnosti v odvolaní, ktorými sa otec snaží demonštrovať priebeh styku s maloletou s tým, že styk prebiehal bez problémov od roku 2009 až do roku 2013, kedy nastal problém v čase, keď si našiel novú partnerku a následne v roku 2015, keď sa matka odsťahovala do nového domu partnera matky, tieto odôvodnenia odvolania samo o sebe preukazujú skutočnosť, že matka maloletému dieťaťu styku nebráni a súčasne, že návrh na nariadenie predbežného opatrenia bol podaný zo strany otca bezdôvodne. Matka maloletého dieťaťa nesúhlasí s podaným odvolaním aj z dôvodu, že maloletá sama na základe svojho rozhodnutia nechce realizovať otcom navrhovaný styk. U otca sa necíti dobre, keď otec a jeho partnerka sa o matke dieťaťa vyjadrujú nevhodne, urážlivo a hrubo. Takéto prostredie na realizáciu styku vníma maloletá ako problémové a nemá záujem na rozšírenom styku s otcom tak, ako to tento navrhuje v predbežnom opatrení a tento styk si chce maloletá realizovať sama podľa svojich rozhodnutí. Matka k odvolaniu doložila správu od psychológa, z ktorej vyplýva, že maloletá je úzkostlivá, precitlivená až chorobne zraniteľná a emocionálne môže byť nevyrovnaná. Popísané správanie sa otca a jeho partnerky počas styku s maloletou bolo prirodzeným vyústením správania sa otca a jeho partnerky, že maloletá sa u neho necítila dobre a styk s otcom obmedzovala. Podľa matky dieťaťa je preto potrebné celú situáciu vnímať v celom kontexte a nie iba cez ničím nepreukázané tvrdenia otca, že mala dieťaťu brániť styku s otcom, ktoré tvrdenie otec sám nevedel špecifikovať a už vôbec nie preukázať. Jeho tvrdenia zostali tak iba ako všeobecné konštatovanie bez reálnej snahy o hľadanie príčiny a uspokojenie sa iba s tvrdením, že za to je zodpovedná matka dieťaťa. Matka doložila k odvolaniu komunikáciu s otcom za roky 2013, 2014 a 2015, z ktorých je zrejmé, že v tomto období boli vzťahy medzi nimi ako aj maloletou v poriadku a uvádzané tvrdenie o zlej komunikácii, či bránení styku v tomto období nie sú pravdivé. Poukazujúc na § 38 Civilného mimosporového poriadku maloletá je vo veku, keď je schopná prejaviť svoj názor, má 13 rokov, je podľa matky potrebné, aby súd názor maloletého dieťaťa zohľadnil, odvolanie otca odmietol s tým, že v konaní bude potrebné aj za pomoci psychológa nájsť taký model riešenia, ktorý bude v plnom

záujme dieťaťa, čo však vyžadujú vykonanie dokazovania, ktoré prekračuje rámec konania o nariadenie predbežného opatrenia.

6. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (zák. č. 161/2015 Z.z. § 34 Civilného sporového poriadku účinného od 01.07.2016 - ďalej len „CSP“), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 204 ods. 1 zák. č. 99/1963 Z.z. Občianskeho súdneho poriadku účinného do 30.06.2016 aj § 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - účastníkom, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 2 v spojení s § 357 písm. d) CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. f) CSP v spojení s § 62 ods. 1 zák. č. 162/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku účinného od 01.07.2016 - ďalej len „CMP“), preskúmal napadnuté rozhodnutie bez viazanosti rozsahom (§ 65 CMP) a dôvodmi odvolania (§ 66 CMP), s prihliadnutím na prípadné vady konania iba ak by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, ktoré ale nezistil (§ 67 CMP), bez potreby zopakovania alebo doplnenia dokazovania (§ 68 CMP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolaniu otca maloletej nie je možné priznať úspech.

7. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu, s poukazom na obsah preskúmaného uznesenia i argumenty otca predstreté v odvolacom konaní, bolo posúdiť, či sú splnené zákonné podmienky a dané skutkové okolnosti odôvodňujúce dosiaľ právoplatne súdom neupravený rozsah styku otca s maloletou súdom upraviť v súlade s návrhom otca. Odvolací súd sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie v odôvodnení napadnutého uznesenia, ktorý uviedol v rozhodnutí dostatočne relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil a ktoré sa týkajú tak skutkovej, ako i právnej stránky rozhodnutia. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia a vzhľadom na potrebu vysporiadať sa s tvrdeniami otca v odvolaní, odvolací súd doplnil ďalšie dôvody.

8. V čase podania návrhu otcom a rozhodovania súdu prvej inštancie bola účinná úprava predbežných opatrení v § 74 a nasl. OSP:

9. V zmysle § 74 ods. 1 OSP pred začatím konania môže súd nariadiť predbežné opatrenie ak je potrebné, aby dočasne boli upravené pomery účastníkov, alebo ak je obava, že výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený.

10. V zmysle § 102 ods. 1 OSP, ak treba po začatí konania dočasne upraviť pomery účastníkov alebo zabezpečiť dôkaz, pretože je obava, že neskôr ho nebude možné vykonať alebo len s veľkými ťažkosťami, súd na návrh neodkladne nariadi predbežné opatrenie alebo zabezpečí dôkaz. Podľa ods. 2 tohto ustanovenia v konaní, ktoré môže súd začať aj bez návrhu, úkony podľa ods. 1 vykoná aj bez návrhu.

11. Podľa § 75 ods. 2 OSP návrh má okrem náležitostí návrhu podľa § 79 ods. 1 obsahovať opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich nariadenie predbežného opatrenia, uvedenie podmienok dôvodnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, odôvodnenie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy alebo potreby dočasnej úpravy pomerov maloletého dieťaťa v záujme maloletého dieťaťa.

12. V zmysle § 75 ods. 6 OSP súd môže vydať rozhodnutie o predbežnom opatrení aj bez vylúču účastníkov a bez nariadenia pojednávania. Podľa ods. 8 tohto ustanovenia o nariadení predbežného opatrenia rozhodne súd aj bez vyjadrenia ostatných účastníkov.

13. Ust. § 76 ods. 1 OSP obsahuje demonštratívny výpočet možných predbežných opatrení, ktoré súd môže nariadiť, iba preto je možné vydať predbežné opatrenie aj iného obsahu, teda i predbežne upraviť styk rodiča s dieťaťom.

14. V zmysle § 77 ods. 1 OSP predbežné opatrenie zanikne, ak a) sa nepodá v súdom určenej lehote návrh na začatie konania, b) sa návrhu vo veci samej nevyhovelo, c) sa návrhu vo veci samej vyhovelo a uplynulo 30 dní od vykonateľnosti rozhodnutia vo veci, d) uplynul určený čas, po ktorý malo trvať.

15. Dňa 01.07.2016 nadobudli účinnosť nové civilné kódexy - Civilný sporový poriadok, ktorý je v zmysle § 470 ods. 1 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP potrebné aplikovať aj na toto konanie začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti a Civilný mimosporový poriadok, ktorý je v zmysle § 395 ods. 1 a 2 CMP tiež potrebné aplikovať na túto rodinnoprávnu vec starostlivosti súdu o maloletých (§ 1 ods. 2 CMP), hoci konanie bolo začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti, ktoré už inštitút predbežného opatrenia neobsahujú a predbežné opatrenie je v nich nahradené tzv. neodkladným opatrením a zabezpečovacím opatrením. Právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti týchto zákonov (t.j. pred 01.07.2016) zostávajú pritom zachované. CMP vo svojej tretej časti obsahuje niektoré ustanovenia o neodkladných a iných opatreniach súdu v § 360 až § 369, ktoré sú ale pre daný prípad irelevantné.

16. V zmysle § 324 CSP pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie (ods. 1). Na konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je príslušný okresný súd (ods. 2). Neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením (ods. 3).

17. V zmysle § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená. V ods. 2 pod písm. a) až h) zákon demonštratívne vymenúva možné obsahy neodkladných opatrení.

18. Podľa § 328 ods. 1 CSP ak súd nepostupoval podľa § 327 (teda neodmietol návrh na nariadenie neodkladného opatrenia neobsahujúci predpísané náležitosti, alebo ako nezrozumiteľný alebo neurčitý), nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne. Podľa ods. 2 o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do 30 dní od doručenia návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý spĺňa náležitosti podľa § 326. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 2 písm. e) rozhodne súd do 24 hodín od doručenia návrhu. Podľa ods. 3 uznesenie, ktorým bolo rozhodnuté o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je súd povinný písomne vyhotoviť a odoslať.

19. V zmysle § 329 ods. 1 CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Podľa ods. 2 pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

20. V zmysle § 330 ods. 1 CSP súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas. Podľa ods. 2 ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej.

21. V zmysle § 331 ods. 1 CSP návrh na nariadenie neodkladného opatrenia doručí súd ostatným účastníkom až spolu s uznesením, ktorým bolo neodkladné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na jeho nariadenie odmietnutý alebo zamietnutý, uznesenie o jeho odmietnutí alebo zamietnutí, ani prípadné odvolanie žalobcu súd ostatným stranám nedoručuje; uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak ním bolo neodkladné opatrenie nariadené. Podľa ods. 2 uznesenie o neodkladnom opatrení súd odošle najneskôr do troch dní od jeho vyhotovenia.

22. Podľa § 332 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

23. Podľa § 333 CSP neodkladné opatrenie zanikne, ak uplynul čas, na ktorý bolo nariadené a podľa § 334 CSP súd na návrh neodkladné opatrenie zruší, ak odpadnú dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

24. V čl. 18 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa je zakotvená zásada, že obaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa.

25. V čl. 24 Charty základných práv Európskej únie ods. 2 je zakotvené, že pri všetkých opatreniach prijatých orgánmi verejnej moci alebo súkromnými inštitúciami, ktoré sa týkajú detí, sa musia v prvom rade brať do úvahy najlepšie záujmy dieťaťa. Podľa ods. 3 každé dieťa má právo na pravidelné

udržiavanie osobných vzťahov a priamych stykov s obidvoma svojimi rodičmi, ak to nie je v rozpore s jeho záujmom.

26. V zmysle čl. 41 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov; deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť.

27. Podľa čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí.

28. V zmysle § 36 ods. 1 Zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ust. § 24, § 25, § 26 sa použijú primerane.

29. Podľa § 24 ods. 1 Zákona o rodine v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Podľa ods. 4 súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvoma rodičmi.

30. V zmysle § 25 ods. 1, 2, 3, 4 a 5 Zákona o rodine rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode. Ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd obmedzí styk maloletého dieťaťa s rodičom, alebo ho zakáže. Ak jeden z rodičov opakovane bezdôvodne a zámerne neumožňuje druhému rodičovi styk s maloletým dieťaťom upravený súdom, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami.

31. V zmysle § 28 ods. 1 a 2 Zákona o rodine rodičovské práva a povinnosti v celom ich rozsahu majú v zásade obaja rodičia. Rodič, ktorému maloleté dieťa nebolo zverené do starostlivosti uplatňuje svoju úlohu vo výchove dieťaťa prostredníctvom styku s dieťaťom. Zákon pritom vo vyššie citovaných ustanoveniach uprednostňuje dohodu rodičov o styku s maloletým dieťaťom, iba ak sa rodičia nedohodnú, upraví styk súd.

32. Z citovaného plynie, že aj rodič, ktorému dieťa nebolo zverené do starostlivosti má právo v primeranom rozsahu podieľať sa na výchove dieťaťa, v starostlivosti oň i na budovaní citových a rodinných väzieb, je a stále zostáva rodičom so všetkými právami a povinnosťami z tohto vzťahu vyplývajúcimi. Realizuje sa to prostredníctvom styku tohto rodiča s dieťaťom. Je pritom treba mať na zreteli, že akákoľvek deformácia vzťahu rodič a dieťa v dôsledku odcudzenia sa neskôr len ťažko napráva. Zákon pritom vo vyššie citovaných ustanoveniach uprednostňuje dohodu rodičov o styku s maloletým dieťaťom a iba ak sa rodičia nedohodnú, upraví styk autoritatívne súd. Pri rozhodovaní o rozsahu styku je dôležité zvážiť okolnosti tak na strane maloletého dieťaťa: ako jeho vek, zdravotný stav, vzťah k rodičovi, ktorý ho nemá v starostlivosti, doterajší spôsob a rozsah styku, denný režim; ako aj okolnosti na strane rodičov ako ich vzájomný vzťah, ich časové a ekonomické možnosti, rodinné pomery, vzdialenosť medzi bydliskom dieťaťa a rodiča, spoje a podobne. Rodič má právo sa s dieťaťom stykať, nie je to však jeho povinnosť.

33. V danom prípade odvolací súd vychádzal zo skutkových okolností tak, ako ich ustálil súd prvej inštancie a zhrnul v preskúmanom uznesení, ako sú popísané vyššie. K zmene skutkových okolností do rozhodnutia odvolacieho súdu neprišlo, naviac v zmysle citovaného ustanovenia pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

34. Bolo preukázané, že právoplatným rozsudkom Okresného súdu Galanta č.k. 16C/43/2009-27 zo dňa 10.06.2009 bolo manželstvo rodičov rozvedené a zároveň súd schválil rodičovskú dohodu, na základe ktorej sa maloletá zveruje do osobnej starostlivosti matky, ktorá ju bude zastupovať a spravovať jej majetok a otcovi bola uložená povinnosť prispievať na výživu maloletej sumou 200,- Eur mesačne vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky. K podaniu návrhu pristúpil otec z dôvodu, že v uvedenom rozsudku nebol upravený styk s maloletou a tento styk bol doteraz realizovaný na základe dohody rodičov v širšom rozsahu, než ho upravil súd prvej inštancie, pričom stanovisko maloletej doteraz súd nezisťoval. Je pritom pravdou a odvolací súd ani nepopiera, že v zmysle ustanovení Charty základných práv aj Dohovoru o právach dieťaťa najlepší záujem dieťaťa zostáva prvoradým hľadiskom pri akomkoľvek rozhodovaní súdu vo veciach týkajúcich sa maloletých detí, teda pri rozhodovaní o nariadení neodkladného opatrenia.

35. Predbežne upravený styk otca s maloletým dieťaťom zabezpečuje legitímny cieľ a to ochranu zdravého vývoja maloletého dieťaťa a umožní aspoň čiastočné výchovné pôsobenie otca ako toho rodiča, ktorý dieťa nemá zverené do osobnej starostlivosti. Právo styku rodiča s dieťaťom kompenzuje tak právo mať dieťa u seba a zabezpečovať jeho výchovu prostredníctvom osobnej starostlivosti. Uvedené právo vyplýva aj z viacerých ustanovení Dohovoru o právach dieťaťa, ktorý súčasne garantuje dieťaťu právo na udržiavanie pravidelného osobného kontaktu s obidvoma rodičmi (ak dôjde k rozpadu rodiny). Judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu zdôrazňuje, že je v záujme dieťaťa, aby udržiavalo rodinné vzťahy s odlúčeným rodičom a dostalo tak príležitosť rozvíjať svoj vzťah s ním, ako aj prejavíť svoje city slobodne bez akéhokoľvek vonkajšieho tlaku zo strany druhého rodiča.

36. V danom prípade, mal. M. má 13 rokov, jej vzťah s otcom bol doteraz udržiavaný návštevami spojenými s pobytom u otca aj počas niekoľko dní a s prespávaním u otca, podľa dohody rodičov, s prihliadnutím zrejme i na názor a vôľu maloletej. K zmene oproti doterajšiemu obdobiu došlo v tom, že obaja rodičia majú svojich partnerov a zmenili bydliská. Pokiaľ táto zmena vplýva na doterajšie stretávanie sa otca s maloletou tak, ako to uvádza matka a maloletá už nechce tak, ako tomu bolo doteraz, sa zdržaviať u otca počas niekoľkých dní s prespávaním u neho, aj podľa názoru odvolacieho súdu, do ukončenia sporu, je súdom prvej inštancie prijatá dočasná úprava styku otca s maloletou primeraná. Odvolací súd zdôrazňuje, že účelom predbežného opatrenia bolo zachovanie práva styku otca s dieťaťom aspoň v nevyhnutnom rozsahu, ktoré je v prospech maloletého dieťaťa (maloletá podľa obsahu spisu a vyjadrení rodičov má pozitívny vzťah k obojom svojim rodičom a obidvaja rodičia predstavujú vhodný potenciál pre jej výchovu, hoci s odlišnými výchovnými rizikami).

37. Po vykonaní dokazovania vo veci samej a prípadnom zistení názoru maloletej, po vyhodnotení výsledkov dokazovania bude súdom rozhodnuté aj o trvalej úprave styku otca s maloletou.

38. S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu potom odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prevej inštancie s použitím § 387 ods. 1 CSP ako vo výroku vecne správne potvrdil.

39. Senát krajského súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).